

*Ach, poruč Bohu swěru
swój puć a zrudobu
a wopomń z prawej wěru:
Bóh knježi na njebju,
wón wichor, wětry wodźi,
tež wšitke mróčele,
puć, po kotrymž so chodźi,
wón swojim zjewi wě.*

*Ty dyrbiš Boha žadać,
so jemu dowěrić,
na jeho skutki hladać,
po jeho pućach hić.
Ty ničo ze starosću
wot Boha njewozmjěš,
wšo z wulkej wjesolósću
po próstwjje dóstanješ.*

*O Wótče, twoja hnada
wšě wěcy wobstara,
tež twoja dobra rada
tu wodźi čłowjeka.
Štož za nas dobre widźiš,
nam lubje podawaš,
a złemu, kotrež hidźiš,
ty swěru wobaraš.*

*So dowěr, luba duša,
so spuščej na Boha,
to k Božej ruce słuša,
zo pomha z njezboža.
Hdyž tebje zrudnosť tyšiš,
proš jeho wo pomoc,
wón twoju próstwu slyšiš,
da swětko ci za nóc.*

*Nětk dobrou nóc ty dawaj
wšej swojej starosći,
tež z troštnej dušu stawaj
a njebudž w zrudobje
a njestaraj so jara,
wšak Bóh twój Wótč sam je,
kiž za wšitko so stara,
wšo derje wuwjedže.*

tekst: Paul Gerhardt 1653
přełožk: Budyšin 1741
spěwarske č. 669

Pomoc po puću

Naše žiwjenje je kaž pućowanje. Što je bylo, to wěmy, što budže, to njewěmy. W běhu žiwjenja móže so wjele stać. Što budže jutře, što zajutřišim? Što móže so z mojej strowotu stać? Što budže z mojim džělom? Kak dže z našej swójbu dale? Poradźa so naše přichodne předewzaća? Budžeja pjenjezy dosahać? Přińdu bolosće a čerpjenja na mnje? Tajke mysle móžeja ludźi sylnje zaběrać a druhdy samo wobknježić. Na kóncu zhladuja cyle starosćiwje do přichoda a boja so kóždje kročački.

Njehodźimy sami na swojim zemskim pućowanju. Bóh knježi w njebjesach a wodźi jako knjez nad swětom wichory, wětry a wšitke mróčele. Wón skutkuje jako potajna, njedopóznata móc za wšitkim hibanjom w swěće. Wšehomócný znaje tehodla tež puć, po kotrymž mamy chodźić, a wón nam jón w swojim času zjewi. Naše starosće ničo njezměnja. Wšo přińdže, kaž je wot Boha postajene. Na kóncu budže wšo derje. W prawej dowěrje do Boha wěmy, zo so njetrjebamy starosćić.

Bože wjedženje njeskutkuje awtomatiscje, přetož njejsmy jeho marionety. Čłowjek je wosoba, kotraž ma swobodu, haj prajić abo ně. Bóh rěči k nam přez swoje słowo a wočakuje, zo je chutnje bjerjemy a po nim jednamy. W Božim słowje chowa so telko pomoć a dobre rady, kotruž za swoje zemske pućowanje woprawdže trjebamy. To su kaznje a normy

za zhromadne žiwjenje čłowjekow, ale tež troštowace, pokojace słowa, kiž duši trěbny měr spožča. Spušč so při swojim zemskim pućowanju na Boha! Měj žadanje za nim, dowěr so jemu, hladaj na jeho skutki!

Paul Gerhardt je nazhonił, zo Bóh na žiwjenskim puću pomha. Jeho žiwjenski puć njeběše hladki. Jako młodostny je dožiwił surowosće Třicecílětnje wójny. Jako student dožiwi we Wittenbergu, kak mór zachadźa. Lěta dołho njenamaka žane přistajenje jako farar. By měť wjele přičin, połny starosće zhladować do přichoda. Tola w krutej dowěrje do Boha je jedyn ze swojich najznaćišich kěrlušow napisał: „Ach, poruč Bohu swěru swój puć a zrudobu.“

Kelko žohnowanja je wuchadźało z tuteho kěrluška! Stari Serbja su jón z hlowy wuknyli, wšitke 12 štučkow. Hišće we wysokej starobje móžachu z njeho posylnjenje, trošt a pokoj čerpać. Tež my směmy połni dowěry a bjez starosćow swój žiwjenski puć hić. Wšitke starosćenje wo tym, što móhło so wšitko stać, nam wjele njepomha. Haj wězo, wjele je móžne. Ale tola wšo jinak přińdže, hač sej to myslimy. Džensniše wužadanja su wažne, džensniša wobčežnosť njech dosaha. W dowěrje do toho, kiž wichory a wětry wodźi, směmy měrnje swój puć hić. **Jan Malink**

Čłowjeske žiwjenje je kaž pućowanje. Bóh puć znaje, po nim wjedže a w ćežkich chwilach dale pomha. Foto: J. Maćij

Hódančko

Tu chowaja so słowa we wobrazkach. Na-

pisaj, što widžiš, a přeměń abo přešmórń jednotliwe pismiki, kaž je pod wobrazom podate (na přikład: 2 = druhi pismik słowa,

3 = třeci atd.)! W druhej lince čitaš potom wuhódanje. To je sada ze 127. psalma a zdobom hesło za 4. oktober. Daj so překwapić!
Beata Richterowa

2 = l
3 = e
4 = j

3, 4, 5, 8

4 = i
druhi dítel

Dopis k nabožnemu tydženjej

W zašłym čisle rozprawjachmy wo serbskim nabožnym tydženju we Wukrančicach. Mjeztym dóstachmy dopis wot wobdźělnicy Aliny Cymermanec z Budyšina, šulerki Witaj-rjadownje Serbskeje zakładneje šule. Alina rěči derje serbsce, pisala pak je nam w swojej maćernej rěči, němsce. Wozjewimy dopis w originalu.

Rüstzeit in Weigersdorf: Wir backen Brot wie Ruth

Vom 6. bis 10. August war ich zur Rüstzeit in Weigersdorf. Wir waren 9 Kinder und 3 Erwachsene. Wir haben sehr viele schöne Ausflüge unternommen. Sie haben mir alle gut gefallen.

Bei der Rüstzeit haben wir auch die Geschichte von Ruth gehört. Ruth ging aufs Feld und las Getreidekörner auf, daraus backte sie Brot. Das wollten wir auch probieren. Deshalb gingen wir aufs Feld und sammelten jeder eine Tasse voll mit Ähren und pulten sie dann aus. Die Körner füllten nicht mal ein Schnapsglas. Jadwiga hatte Sauerteigansatz mitgebracht. Jeden Tag mussten wir den Sauerteig mit Mehl und Wasser „füttern“ und kräftig durchkneten. Am Donnerstag haben wir dann Brot gebacken. Wir formten kleine Brote und verzierten sie mit unseren gesammelten Körnern. Das Brot roch sehr lecker. Aber wir haben es noch nicht gegessen, sondern für die Eltern als Überraschung aufgehoben. Denn am nächsten Tag war leider diese schöne Woche vorbei.

Ich möchte mich bei Herrn Pfarrer Malink, Frau Christiana Piniekowa, Jadwiga Maliniec und allen, die diese schöne Rüst-

Alina Cymermanec (srjedža) ze svojim samopječenym chlébom we Wukrančicach

Foto: T. Bejmakowa

zeit ermöglichten, bedanken. Es war eine Superferienwoche.

Alina Zimmermann (Cymermanec)

Für alle, die auch einmal Brot backen wollen, hier das Rezept:

Sauerteigansatz

- 10 g Hefe in 250 ml warmes Wasser bröckeln
- 150 g Roggenschrot (Type 1800) einrühren und den Ansatz bei 22 °C 5 Tage zugedeckt gehen lassen, dabei täglich einmal umrühren

Brotteig

- 150 g Sauerteigansatz, 1 TL Salz und 450 ml lauwarmes Wasser zu einem Teig kneten
- zugedeckt mindestens 3 Stunden gehen lassen
- auf Mehl nochmals kneten und zu 15 Kugeln formen
- auf gefettetem Blech 30 Minuten bei 200 °C backen

Der Sauerteig lässt sich verschlossen bis zu 4 Wochen im Kühlschrank aufbewahren und kann durch Zugabe von etwas Mehl und Wasser immer wieder erneuert werden. Viel Erfolg beim Ausprobieren!

Zhromadźizna SET

Lětuša hłowna zhromadźizna Serbskeho ewangelskeho towarstwa wotměje so na reformaciskim dnju, 31. oktobra 2007, w Budyšinku.

Započatk je w 14.00 hodź. w cyrkwi w Budyšinku. Přizamknu so zhromadźizna, kofejpiće a bjesada w Šerachowym domje. Dnjowy porjad:

1. powitanje
2. rozprawa předsydstwa
3. rozprawa rewizorow
4. diskusija a schwalenje rozprawow
5. wólby rewizorow
6. rozmołwa wo dalšej dźěławosći towarstwa

Kónc budže někak w 17.00 hodź.

Wšěch člonow a přećelow towarstwa pře-prošuje wutrobnje

preśydstwo Serbskeho ewangelskeho towarstwa.

Konferenca wo cyrkwinskih stawiznach

Wot 2. do 4. nowembra wuhotujetej Hornjołužiska towaršnosć wědomosćow w Zhorjelcu a Serbski institut w Budyšinje wědomostnu konferencu na temu

„Dwürěčna Hornja Łužica

w multikonfesionalnej perspektiwje“.

Zahajenje budže pjatk, 2. nowembra, we 18.30 hodź. z přednoškom w Serbskim muzeju w Budyšinje.

Sobotu, 3. nowembra, wotměja so přednoški w Domje biskopa Bena w Smochčicach. Mjez druhim přednošuja:

- 11.30 hodź. dr. Jens Buliš wo reformaciji we Łužicy
- 14.00 hodź. Jan Malink wo nastaću cyrkwjow swj. Michała a swj. Mikława w Budyšinje
- 14.30 hodź. dr. Edmund Pjech wo wuskutkach nacionalsocializma na dwürěčne wosady Hornjeje Łužicy
- 15.00 hodź. dr. Susanne Hozyna wo Ochrowskich hesłach
- 16.45 hodź. dr. Rudolf Kilank wo katolskich Serbach w NDR
- Zajimcy su wutrobnje pře-prošeni.

Za Janom Rawpom

Wažna doba našich hudžnych stawiznow je so skónčiła: Štwórtk, dnja 13. septembra 2007, zemřě w Budyšinje znaty komponist a hudžbny wědomostnik, nestor serbskich hudžbnikow, Jan Rawp w starobje nimale 79 lět. Zhubimy z nim drje najwuznamnišeho reprezentantu hudžby Serbow druheje polojcy 20. lětstotka.

Narodźił běše so wón dnja 17. nowembra 1928 jako syn operoweje spěwarki Ruty-Marki Krawcec-Rawpoweje a lěkarja a hudžbneho spisowačela Wilhelma Rawpa w Braunschweigu. Wo duchowne kublanje staraše so w młodych lětach hudžbnika wosebje jeho džěd, wuznamny komponist Bjarnat Krawc.

Po Druhej swětowej wójnje skutkowaše Rawp nachwilnje jako nowowučer w Radworju. Z tutoho časa pochadžeja tež jeho přenje kompozitoriske pospyty, kotrež steja hišće pod direktnym wliwom estetiki Krawca. Mjez 1951 a 1955 přebywaše Rawp w Praze, zo by na tamnišej Karlowej uniwersiće studował hudžbne wědomosće a sorabistiku. Runočasnje da so na Praskej Akademiji muziskich wuměštwow wukublać w předmjeće kompozicija.

Po nawróće do domizny skutkowaše hudžbnik wot lěta 1955 hač dosrjedź wosomdžesatych lět jako wědomostny sobudželačér tehdyšeho Instituta za serbski ludospyt w Budyšinje. Mjez tym běše so zmandželił z wuznamnej koncertnej organistku Lubinu Holanec (1927–1964). Lěta 1962 promovowaše při Humboldtowej

uniwersiće w Berlinje na doktora filozofije.

Jako hudžbny wědomostnik zaběraše so Rawp předewšěm z hudžbno-etnologiskimi temami na polu serbskeje ludoweje hudžby, ale tež ze specielnymi prašenjemi stawiznow wuměškeje hudžby Serbow, tak na přikład z biografiskimi aspektami w žiwjenju Korle Awgusta Kocora. Wo tym swědča jeho knižne publikacije, kaž „Ze Serbow hudžby“ (1958), „Sorbische Volksinstrumenten und Musikinstrumente“ (1963, disertacija) abo popularnowědný zarys „Serbska hudžba – Sorbische Musik“ (1966, 2., rozšěrjeny nakład 1978). Nimo toho předleža mnohe we wšelakich fachowych časopisach wozjewjene pojednanja. Tež wudawačisce je Rawp skutkował. Myslimy tu na wědomostnje komentowanej ediciji „Drehe mich im Reigen“ (1960) a „Kralowy huslerski spěwnik – Das Krahlsche Geigenspielbuch“ (1983). Ze swojim slědžerskim skutkowanjom je wědomostnik tuž bytostnje přinošował k šěrjenju wědy wo Serbow hudžbje.

Lětdžesatkaj mjez 1955 a 1975 běštej drje najproduktiwnišej Rawpoweje wědomostnje džělawosće. Podobne hodži so rjec wo komponisće. Při tym wukonjachu slědžerske dopóznaća wědomostnika stajnje tež inspiratiwny wliw na komponista. Zdobom pak wopisuja wliwy serbskeje ludoweje hudžby jenož jedyň aspekt tworičelskeje praksy hudžbnika. Wězo běše komponist runje tak dokładny znajer klasiskich formow a technikow, njeje so jenož intenziwnje zaběrał z powšitkownymi tradicijemi europskeho artificialneho komponowanja, ale runje tak samozrozumliwje ze specielnymi procesami na polu serbskeje wuměškeje hudžby. Rozestajał je so nimo toho z wažnymi prudami klasiskeje moderny. Pódla Janáčeka je so Rawp tu wosebje za hudžbu Bartóka a Strawinskeho, zdžěla tež za Gershwinu zajimował, mjenje pak – kaž sam praji – za zastupjerjow tak mjenowaneje Noweje Wieniskeje šule (Schönberg, Webern, Berg).

Znutřkownjejo a přetworjejo wšitke tute wliwy předchadnikow je so Rawpej poradžilo wuwiać swojku řeč ze swojiskim individualnym wokabularom a swojiskim kanonom formow. Při tym je so stała sinfonika z wosebitej domenu jeho tworiwosće. Komorna hudžba hraješe za Rawpove sebjezrozumjenje skerje marginalnu ról, hačrunjež je składnostnje z přinoškami tež na tutym polu wustupował. K jeho najwažnišim twórbam mamy ličić „Sinfonisku suitu“ (1959, rewidowanu 1963), baletne sceny za orchester „Kokot“ (1961), „Scherzo“ (1962) a „Metamorfozy“ (1964), jeho snano najwuznamniša kompozicija, woboje za sinfoniski orchester. Spočatk do

Jan Rawp w lěće 1998 w Serbskim muzeju w Budyšinje Foto: SKA, M. Bulank

srjedź sydomdžesatych lět nastanjetej potom hišće sinfoniski poem „Babina góra“ a sinfonija „Verte-Bleue“ (1975) za sinfoniski orchester. Ze swojim „Essayjom“ (1967/68) za husle a orchester kaž tež swojim „Concertom animatom“ (1970), tohorunja za husle a orchester, je Rawp bytostnje přinošował tež do žanra instrumentalneho solowego koncerta.

Na kóncu jeho tworičelskeho puća jako komponist přiwobroći so Rawp wuraznje mjenjej formje. Spočatk do srjedź wosomdžesatych lět zašeho lětstotka nastanu poslednje jeho twórby, wuměške spěwy, zwjetša za wysoki žónski hlós z přewodom klawěra, kaž na přikład mały cyklus „Brězow“ (1981) po tekstach Miny Witkojc a Kita Lorenca. Znajmjeńša wokalna komorna hudžba dóstanje nětko wěsty wuznam, a byrnjež bywaju formalne srědky a „aparatura wobsadženja“ „skromniše“, so wuznam estetiskich wuprajenjow njezniži...

We wobłuku hudžbnych stawiznow Serbow – a tu wězo bytostnje na polu artificialneho komponowanja – zabjerje tworjenje Jana Rawpa bjezdžěla eksponowane měštno. Historiska zaslužba zemřeteho je a wostanje, zo je so jemu poradžilo přibličić niwow hudžby Serbow na estetiske a techniske žadanja hudžby 20. lětstotka. Jeho produktiwne rozestajenje z wažnymi prudami klasiskeje moderny w swojich manifestnje sformulowanych paradigmach je podało impulsy, je wobohaćilo a wobnowiło progresiwne tradicije našeje hudžbeneje kultury. W tutym zmysle wostanje jeho tworjenje wuraz wysokeje kultury našeho etniskeho byća.

Njech budže mištrej serbska zemja lochka. Juro Měšk

Při swojej 1964 zemřetej mandželskej, organistki Lubiny Holanec-Rawpoweje, na Budyskim Tuchorju namaka komponist a wědomostnik Jan Rawp swój posledni wotpočink. Foto: T. Malinkowa

Ródny dom fararja Jana Křižana w Ścijecach spotorbhany

W Ścijecach pola Budyšina su lětsa w nalěću dom spotorhali, w kotrymž je so 1854 farar Jan Křižan-Hodžijski narodził. Farar Křižan slušeše k wuznamnym serbskim wosobinam swójeho časa. Narodzeny do burskeje swójby w Ścijecach, chodžeše w Budyšinje do šule a na gymnazij. Po studiju teologije bě dvě lěće ze serbskim duchownym při Haninej cyrkwi w Kamjencu. Wot lěta 1883 hač do swojeje smjerće 1923 skutkowaše w Hodžiju, přenje pjatnaće lět jako diakon pod fararjom Imišom, po jeho smjerći jako farar. We wosadnym kaž w serbskim džele skutkowaše Jan Křižan dale w Imišowym duchu. Hoberske džěło je wukonjał nimo zastaranja wulkeje Hodžijskeje wosady: 34 lět bě redaktor serbskeje protyki Předženak, 16 lět redaktor Missionskeho Posoła, 20 lět předsyda Maćicy Serbskeje. Tež w swójbnym žiwjenju bě wón z přikladnym Serbom. Woženiwši so ze serbskej burskej džowku z Rašowa měješe ryzy serbsku swójbu. Wón wotpočuje na Hodžijskim kěrchowje pod narownym kamjenjom ze serbskim napisom.

W swojich dopomnjenkach, kiž farar Křižan na kóncu swójeho žiwjenja napisa, wón naspomni, zo bě staršiske kubło znajmjeńša přez dwaj lětstotkaj we wobsydstwje Křižanec swójby. Domske so 1742 natwari a bě tehdy hišće ze slomu kryte. Dale wón wo swojim ródny domje pisaše: „Staršiske kubło, kotrež je džensa z Wićazec kubłom (hdyž z Budyšina přijědžeš,

prěnje kubło we wsy) zjednoćene, bě najprjedy wosebite kubło. Dwór běše třiróžkaty a bě z murju, wysokej kaž muž, wot Wićazec dwora wotdžěleny. Domske a hródz nje stej so z časa mojeho džěćatstwa hač do džensnišeho jara přeměniłoj. Tola w lěće 1863 pokrychu domske město dotalneje slomy z cyhelemi, mjeztym zo bě so hródz jako nowotwar hižo do te-

Ródny dom fararja Jana Křižana při Wjazončanskej dróze w Ścijecach, natwarjeny 1742, spotorbhany 2007. Wobraz nasta nazymu lěta 2002.

ho z cyhelemi kryta. W domskim bě naprawo zachod do jstwy za našu swójbu a za čeledź, pódla bě kuchnja z pjecu, potom tak mjenowana stara kuchnja, w kotrež bě kurjenc a přechod do hródze, pódla bě hišće dalša stwa, w kotrež zwoprědka, dołhož bě džěd žiwy, staršej z małyimi džěćimi spaštaj a kotraž so pozdžišo na tajke něšto kaž wjelbik přeměni. Horjeka běchu stajnje kruće zamknjena najstwa a span-

skie komory, kiž běchu w nocy wězo wšitke poľne a w kotrychž w jednym ložu stajnje dvě džěsci na slomje lěhaštej. W dalšej komorje bydleše džěd.“

Zjednoćene Křižanec a Wićazec kubło kupi w lěće 1917 wobsedzer Budyskeje wagonownje William Busch. Wón da Wićazec bydlenski na knjejski dom wutwarić a pódla bažantarnju natwarić, z čimž dósta kubło napohlad maľeho knježeho dwora. Křižanec domske, stejace za małym hatom naprawo při zajězdze do dwora, wužiwaše so jako bydlenski dom za přistajenych a džělaćerjow.

1932 kupi kubło fabrikant Paul Hultsch z Wjazončancy. Jeho namrěwcy buchu 1954 wuswojeni. Přichodne lětdžesatki so tu po socialistiskim wašnju hospodarješe. Posledni wobydlerjo wopušćichu kubło po přewróće. Po tym so bědny staw twarjenjow dale pohubjejši. Někotre třěchi hospodarskich twarjenjow so zwjezechu, loni so hródze

palachu. Młodžina so tu druhdy zetkawaše. Wot lońšeje nazymy ma kubło noweho wobsedzerja, Klukšansku Recycling GmbH. Firma da něhdyše Křižanec domske spotorhać, dalje twarjenja maja scěhować. Knjejski dom pak ma so wobnowić a cyta ležownosć zaso spodobny napohlad dóstać. Za čo ma so w přichodze wužiwać, njeje hišće jasne.

Tekst a foto: **T.M.**

Wokno wožiwja cyrkej

Nowe wokno při južnym wołtarju Pětriskeje cyrkwy w Budyšinje ze słowami 36. psalma w hebrejskej, němskej, serbskej, českej a pólskej řeči

Foto: J. Maćij

Swjatočne a njewšědne běchu kemše dnja 12. awgusta 2007 w Budyskej Pětriskej cyrkwi. Na tutej israelskej njeđzeli je so na južnym boku cyrkwy nowe wokno poswjećilo. Na woknje, kiž je Budyski grafikar Ralf Reimann wuhotował, čitamy we wulkich hebrejskich pismikach słowa ze 36. psalma: „Pola tebe je źorło žiwjenja a w twójim swětle widžimy swětle.“ Wosadny farar Burkart Pilz wuzběhny při poswjećenju wuznawanski charakter tutych słowow a židowske korjenje našeje křesćanskeje wěry. Na zajimawe wašnje so židowske korjenje na woknje potom z džensnišim časom zwjazaja a spletu, dokelž wuhladaš w pozadku přetožk psalmowych słowow, a to w rěčach našeje kónčiny, štož su němčina, serbsčina, česčina a pólsčina. Přez swětle škleńcu wokna, kiž ma drohotny južny wołtar cyrkwy před slóncem škitać, pada nětko miłe swětle do Božeho domu. Doporuču wšitkim sej nowe wokno raz wobhladać, dokelž mam je za přewšo poradžene.

Jadwiga Malinkec

Worjechecy dejmantnaj jubilaraj

Dnja 30. awgusta woswjećištaj w Brězynje pola Hućiny Worjechec mandžel-skej Alfred a Herta rodž. Liepeltec rědky swjedgeń dejmantneho kwasu.

Alfred je rodzeny Brězynjan. Tu wotrośće wón hromadže ze sotromaj w serbskej swójbje na staršiskim statoku. Herta přińdže jako čěkanča ze Šleskeje.

Ze swojimaj staršimaj a štyrjomi bratrami a sotrami namaka w Brězynje nowu domiznu. Tak je bjez džiwa, zo je wjele Brězynskich swójbow mjez sobu přiuzne. Alfred a Herta zmandželištaj so w léce 1947. Wočehnještaj pjeć dźeći. We Worjechec hospodliwym domje namakaš stajnje wotewrjene durje.

Za swój dejmantny kwas běštaj sej jubilaraj něšto wosebiteho wumysliłaj. Přeprošyštaj bratrow a sotry, dźeći, 14 wnučkow, 5 prawnučkow a jich partnerow na busowu jězbu do šleskeje domizny Liepeltec swójbby. Za mnohich bě to přenja jězba do tamnišeje kónčiny. W Glogowje při Wódrje wšitcy powobjedowachmy. Wottam džeše jězba dale do Karowa, ródneje wsy Liepeltec swójbby. Wobhladachmy sej něhdyši

Jubilaraj Herta a Alfred Worjeh

Foto: prywatne

Liepeltec statok, kiž je džensa njewobydleny. Po tym natwarichu so blida a ławki za zhromadne kofejpiće. Jenička Němka we wsy bě něhdyša Liepeltec susodka. Tak mějachu sej něhdyši susodza wjele powědać. Přizamkny so wuchodžowanje po wsy. To bě jara zajimawe, wšako běše wjes něhdy domizna wjele ludźi, kotřiž bydla džensa w Hućinje, Hlinje a Brězynje. Naposledk dóńdžechmy sej hišće do wjesneje cyrkwy, kotraž bu 1907 natwarjena a w kotrejž bu Herta wukřćena.

Dnja 8. septembra požohnowa farar Noack jubilarow na wječornych kemšach w Hućinjanskej cyrkwi. Bóh spožč wobemaj žohnowanju wječor žiwjenja.

Kurt Latka

Günter Wjenk šěšćdesatnik

Dnja 20. oktobra 1947 so knjez Günter Wjenk w Drěwcah we Łazowskej wosadže narodži. Bě najmlódši wot pjeć synow Jana Wjenka, džělačerja w brunicowej jamje Werminghoff/Hórnikcecy, a jeho mandžel-skej Marty, rodzeneje Šatec z Dyrbacha. Do šule chodžeše do Łaza. Jeho dalši puć bě wusko zwjazany z brunicowej industriju. Po wukubłanju na elektrikarja a studiju elektrotechniki džětaše hač do oktobra 2002 we wšelakich pozicijach brunicowe-ho kombinata „Glück auf“, pozdžišeje LAUBAG. Nazymu 2002 poda so na dočasny wuměnk.

Günter Wjenk je wotrostł w křesćanskej swójbje. Tuž so wón tež sylnje angažuje w swojej Łazowskej wosadže. Z léta 1988 přišluša cyrkwinskemu předstějicerstwu we Łazu a wot 2002 do 2005 bě synodala Zhorjelskeje cyrkwy. Wobnowjenje Łazowskeje cyrkwy, na kotrymž so hižo něšto lět džěta, ma wón hłownje sobu na starosci. Wot staršiskeho domu je tež serbsku rěč sobu do kolebki dóstał. To a dobre přečelstwo z Janom Pawołom Nagelom ze Złyčiny jeho pohnu so tež za serbstwo prócować. Tak so knjez Wjenk wosebje w cyrkwin-

Günter Wjenk Foto: priv.

skim wobłuku – někotre léta bě pak tež člon Zwjazkowneho předsydstwa Domowiny – za serbske naležnosće zasadžuje. Přihotuje sobu serbske zarjadowanja we wosadže, słuša do kruha rěčnikow. Slowa k dnjej w serbskim rozhtosu, je hóstny člon sakskeho Serbskeho wosadneho zwjazka a z léta 2006 přišluša Serbskej radže Ewangelskeje cyrkwy Berlin-Brandenburgsko-šleska Hornja Łužica. Ze založenjom Serbskeho ewangelskeho towarstwa w léce 1994 je z jeho člonom, wot léta 1996 džěta w předsydstwje towarstwa sobu. Z nim mamy we Łazowskej wosadže spušćomneho muža za serbske naležnosće a nadžijamy so, zo jeho hišće prawje dołho mjez nami změjmy.

Přejemy knjezej Günterej Wjenkej k jeho 60. narodninam wšitko dobre a Bože žohnowanje. **Měrcin Wirth, předsyda SET**

Zahajenje šulskeho léta

K zahajenju noweho šulskeho léta zeńdžechu so 3. septembra šulerjo Serbskeje zakladneje a srjedźneje šule w Budyšinje z fararjom Witom Šćapanom a sup. Janom Malinkom w cyrkwi Našeje lubeje knjenje k ekumeniskej modlitwje. Šulerjo předstajichu žiwjenje Hilžbjety Durinskeje a zahrachu k temu scenu. Wučerce Hilžbjeta Kaukalowa a Hilžbjeta Nukowa powědašej wo swojim poměrje k swojej mjenodawarce. W předowanju a w modlitwje so na wěru, lubosć a zmužitosc tuteje njewšědneje žony spominaše, kotrejež 800. narodniny so 2. julija wosebje w Durinskej woswjećichu. **jm**

Z předsydstwa SET

12. septembra wuradžowaše předsydstwo Serbskeho ewangelskeho towarstwa w Budyšinje. Předsydstwo zaběraše so wosebje z přichodnymaj předewzacomaj towarstwa: z pućowanjom swójbow do Wuježka a z hłownej zhromadiznu w Budyšinku. Při Michałskej cyrkwi je so pomnik za prócowarjow wo Bože slowo w serbskej rěči předsadził a wobnowił. Towarstwo da za tute džěta Michałskej wosadže financielnu podpěru we wysokosći 800 eurów. Předleži předžětany němškorěčny manuskript z nastawkami wo čěskim fararju a přečelu Serbow Kristianje Pavelu Lanštjaku. Kniha ma so w Praze wozjewić. Sobotu, 6. oktobra, budže dzeń wotewrjenych duri w Serbskim domje w Budyšinje. Tež stwa Serbskeho ewangelskeho towarstwa budže na tutym dnju wopytowarjam přistupna. **M. Wirth**

Pěstowarnja poswjećena

Na Horach pola Wojerec poswěći so pjatk, 28. septembra, nowa pěstowarnja „Lutki“. Wona je rjenje z wobrazami serbskich lutkow wuhotowana, kotraž po serbskich powěsćach swoje bydło na Horach mějachu. Wažniše je, zo wuknje w pěstowarni Witaj-skupina pod nawodom knj. Wowčerjoweje serbsčiny. Dźeći poskićichu na dnju poswěćenja dwurěčny program. Wajerowski superintendent Heinrich Koch a Serbski superintendent Jan Malink stajištaj nowy dom a wšitkich, kiž do njeho zastupja, pod Bože žohnowanje. **jm**

Wo ewangelskich Serbach

29. septembra přednošowaše w Domje biskopa Bena w Smochćicach Jan Malink wo swojim skutkowanju jako Serbski superintendent. Jeho přeprošył běše kruh samostejacych Towarstwa Cyrila a Metoda. Přednošowar rěčeše wo swojich swójbnych korjenjach a wo swojim džěle w sakskej a šleskej Hornjej Łužicy. Předstaji cejdeju ze serbskej ludowej hudźbu, kotruž je Měrko Šolta zestajił, kaž tež časopis „Pomhaj Bóh“, Ochranowske hesla a spěwnik za dźeći. **jm**

Pućowanje serbskich swójbow

Při rjanym, ale tróšku chłódnym a wicho-rojnym wjedrje zetkachmy so sobotu, 15. sep-tembra, po připołdnju w Budestecach. Lětuše pućowanje serbskich swójbow měješe nas přez Kózlowski doł a Rachlowski lěs do Wuježka pod Čornobohom wjesć. Přeprošenju Serbskeho ewangelskeho towarstwa běchu ewangelske a katolske swójby z do-hromady 11 džěćimi scěhowali.

Čas w krasnej nazymskej přirodže so spěšnje miny. Džěći mějachu telko wob-

Muski chór ze Smječkec zaspěwa na dworowym swjedženju we Wuježku.

kedźbować, zo běše nadobo naša skupinka, wobstejaca z pjeć holcow a ze mnje, zwisk ze zbytkom skupiny zhubiła. Jako džěći to pytnychu, so tola tróšku strachowachu. Změrowach jich z tym, zo wšak mamy dosć k jědži a piću sobu a nimo teho so zawěsće ći druzy bóle wo nas strachuja hač my wo nich. Blisko Čerwjeneje korčmy so wšitcy zaso namakachmy, tak zo běše wjesele wulke. Piknik w Rachlowskim lěsu ze samopječenym tykancom, kofejom abo brěčku wšitkim zestodža. Džěćom bolachu tróšku noze. Tehodla chcyeše so jim jenož dale pućować pod wuměnjnjom, zo ma so tola prošu naša skupina zaso zaběžeć ...

Tróšku zapozdženi dóndžechmy do Wuježka, hdžež na Dejkec statoku hižo dalši kemšerjo čakachu. Superintendent Malink swjećeše zhromadnje z wikarom Briesovskim nutrosć. Wosebitosć běše poswjećenje noweje chorhoje Wadečanskeje a Trjebjeńčanskeje młodžiny, zhotowjeneje po originalu z lěta 1879. Džak za to słuša wosebje knjeni Helze Tejpelowej. W běhu ani jedneho lěta běchu so pjenjezy nazběrali a přizwoli serbska załožba za to pjenježnu podpěru.

Tež lěta běše sebi ewangelske towar-

Piknik w lěsu

Foće: T. Bejmakowa

stwo hošći na wječorniši program dwórskeho swjedženja přeprošyło. Zaspěwachu nam Smječkečanscy mužojo, přez program wjedžeše wustojnje dirigent knjez Jan-Dytar Hajnk. Wutrobny džak jim za rjane kulturne wobrubjenje.

Po wječeri a bjesadže so dwórski swjedžeń zakonči. Wutrobny džak wšitkim pomocnikam a darićelam, wosebje pak Krygarjec mandželskimaj za hłowny přihot dnja.

Tereza Bejmakowa

„Serbska namša – Kak źo dalej? Žo to dalej tak?“

Šesty króć Serbske blido w Serbskim muzeju w Choćebuzu

Z lońšeje nazymy zarjaduje Serbski muzej w Choćebuzu kóždy druhi měsac Serbske blido. Muzejownicy skića tak zajimcam skladnosć, žiwu delnjoserbsčinu rěčeć a slyšeć. Kóžde zarjadowanje stejí pod wosebitej temu. Přemysło w Delnjeje Łužicy, Witaj-projekt, serbske žony a serbscy mužojo, młodžina, šwedski „kral Serbow“ běchu dotalne temy, wokoło kotrychž so delnjoserbsce referowaše a diskutowaše. Srjedu, dnja

Muzejownica Christina Kliemowa nawjedowaše diskusiju, na kotrejež wobdžělichu so tež předar Frahnaw a fararjej Schütt jun. a Hupac.

Foto: W. Měškank

12. septembra, zetkachy so šesty raz, tónkróć na temu „Serbska namša – Kak źo dalej? Žo to dalej tak?“. A 21 ludźi běše přeprošenju scěhowało a diskutowaše po chwili mócnje sobu.

Dnja 27. septembra před 20 lětami džě běše so po lětdžesatki dołheje přestawce přeni króć zaso Bože słowo w delnjoserbskej rěči předowało. Muzejownica Christina Kliemowa a farar Helmut Hupac, kotrajž běštaj so tehdy zmužitoj a nadžijepotnaj do Dešnjanskeje cyrkwyje přeprošyło, běštaj tuž tež hłownej wosobje Serbskeho blida.

W běhu minjeneje lětdžesatkow běše so mjeztym 140 razow na serbske kemše w delnjoserbskej rěči přeprošyło, na kotrychž so cyłkownje nimale jědnaće tysac kemšerjow wobdžěli. W rozhlósu a w nowinach jewi so prawidlownje Bože słowo delnjoserbsce, nabožna literatura je so wudała, nowe spěwarske so wočakuja, pomniki nastachu, cyrkwinska džětowa skupina „Serbska namša“ (1988) a „Spěchowanske towaristwo za serbsku rěč w cerkwi z. t.“ (1994) so založištej.

Jedne hłowne přece wšak so dotal njespjelni: Ewangelska cyrkej wopokaza so bohužel dale njezwólniwa cyłe městno abo znajmjeńša poł městna za duchow-

neho ze specielnym nadawkom za serbske wosadne džěło w Delnjeje Łužicy abo w jedneje z wosadow zarjadować a zaptaćić. A to, byrnjež wona w dwurěčnych wosadach wokoło Choćebuz, to rěka w serbskim ludže, swojich najswěrnějšich sobustawow měta, kaž so z dochodow cyrkwinskih dawkow wučitać da.

Z lisiny z lěta 1927, zestajeneje wot fararja Bogumiła Šwjele, wěmy, zo su tehdy sto króć delnjoserbske kemše wob lěto swječili. To drje pod nětčišimi wobstejnosćemi njeje móžno. Ale čehodla nic 12 razow, to rěka raz wob měsac?

Cyrkej wšak ma džensa sympatije a přecelne słowa za serbske wosadne aktiwity, na spomóžniše skutki pak so dale čaka. Tohodla drje wostanje wosom delnjoserbskich kemšow wob lěto najprjedy raz dale to, štož zamóža w Delnich Serbach tuchwilu ze swójskimi mocami zorganizować.

Klětu budže so w Choćebuzu prawdžepodobnje „150. serbska namša nowšego casa“ woswjećić, a cyrkwinska džětowa skupina „Serbska namša“ zhladuje na 20 lět wobstaća. Budžemy widžeć, kak póndže dale. Na ludžoch, kiž chcedža rady Bože słowo dale w delnjoserbskej rěči slyšeć, znajmjeńša njepobrachuje.

Werner Měškank

Wobnowjena chorhoj z lěta 1879 w Bukecach

Na serbskej nutrności sobotu, 15. septembra, we Wuježku pola Bukec poswjeći sup. Malink po originalu z lěta 1879 zhotowjenu serbsku chorhoj Wadečanskeje a Trjebjeńčanskeje młodžiny. Inicjatorka wobnowjenja chorhoje bě Helga Tejpelowa z Bukec. Z njej so wo noweje chorhoji rozmołwjachmy.

Helga Tejpelowa z noweje chorhoju na swjedenju we Wuježku pod Čornobohom

Knjeni Tejpelowa, što je Was pohnuło staru chorhoj nowu zhotowić dać?

Džěše nam prosće wo to, za generacije, kotrež po nami přińdu, swědko wo našich bohatych serbskich stawiznach w ewangelskich kónčinach zdžeržec.

Kak sće wo starej chorhoji scyta zhońiła?

Po tym zo je Trudla Malinkowa před něšto časom w Bukecach lisćinu serbskich kulturnych pomnikow zestajiła, zhonich přez Arnda Zobu wo chorhoji. Wón mi tež foto wo njej sprosředkowa. Dokelž běše chorhoj, kiž je mjeztym 128 lět stara, w tajkim stawje, zo so njemóžeše wjac pokazać, běch měnjenja, zo ma so něšto stać. Restawracija njeběše móžna, tak rozsudźichmy so za zhotowjenje duplikata. Smy tutu wěc přeni raz na čitanskim wječorku Domowinskeje skupiny wobjednali a tam z małej zběrku pjenježny zakład položili. Na lońšim nazymskim koncerće zeznajomnichmy serbsku a němsku zjawnosć z tutej naležno-

sću. Bukečarjo běchu za koncert tykancy pjekli a kofej dali. Njejsmy sebi wot hosći ničo za to žadali, ale wo mały pjenježny dar za chorhoj prosyli. Nawda so 435,00 eurow. W tutym wokomiku běše nam jasne, zo dyrbymy nětko wšitko za tute předewzaće činić.

Zwotkel sće trěbne pjenjezy za zhotowjenje noweje chorhoje wzała?

Po tym zo smy so za wobnowjenje chorhoje rozsudźili, běše nam jasne, zo trjebamy financiellnu podpěru. Maćica Serbska je našu prócu witała a podpěrowała. Cyłkownje smy płacili 1595,44 eurow. Z toho smy financowali 508,74 eurow přez zběrki a 1086,70 eurow přez přiražku Založby za serbski lud. Za to na tutym městnje hišće raz wutrobny džak. Z tutymi pjenjezami smy něšto trajace za přichodne generacije docpěli.

Hdže bu nowa chorhoj zhotowjena?

Z wjacorych poskitkow smy so za firmu Diersch & Schmidt w Eibenstocku rozsudźili. Wona wobsteji hižo z lěta 1870 a ma bohate nazhonjenja při zhotowjenju a wušiwanju chorhojow. Smy so zhromadnje z našim fararjom, knjezom Haenchenom, wo kwalite jich džětow přeswědčili. Rezultat móže so widžeć dać.

Je duplikat woprawdźita kopija originala abo su wěšte wotchilenja?

Dyrbjachmy so za wěšte wotchilenja rozsudźić. Druha strona chorhoje wjac njeeksistuje, tuž smy so za to rozsudźili, wobě stronje jenakeje zhotowić dać. Płat originalneje chorhoje je židžany, nětko mamy podobny syntetiski płat. Stary chorhojowy kij je pomolowany, nowy je drjewjany bruny. Nowa je tež folija za škit chorhoje. Wušiwanja pak su so cyle po originalu w samsnych měrach a barbach zhotowili. To nastupa tež wulkosć chorhoje.

Originalna chorhoj z lěta 1879 Foto: priv.

Što praji Wadečanska a Trjebjeńčanska młodžina k temu, zo ma nětko zaso nowu swoju chorhoj?

Ze znawozhotowjenjom chorhoje smy w našej wokolinje zbudźili zajim za kulturne pomniki. Smy docpěli, zo so wobydlerjo zaso bóle za to zajimuju. W „Bukečanskich kulturnych powěsćach“ so wobšěrnje wo stawiznach chorhoje pisaše. Wohtós běše dobry. Wěda wo stawiznach přinošuje k zbudženju hordosće na našu dwurěčnu domiznu. To smy hižo jako džěci pola fararja Mjerwy wuknyli.

Original chorhoje je we wobsydstwje Bukečanskeje wosady. Komu słuša nětko duplikat a hdže budže so chować?

Bukečanska Domowinska skupina rukuje za chorhoj, ale wona słuša nam wšitkim. W Bukečanskim muzeju a druhdže ma so wona zjawnosć spřistupnić.

Originalnu chorhoj je młodžina wosebje při cyrkwinskih swjedenjach, pohrjebach a podobnym nosyła. Při kotrych składnosćach ma so nowa chorhoj wužiwać?

Přeni króć zjawnosć předstajili smy chorhoj na serbskej nutrności składnostnje pućowanja serbskich swójbow srjedź septembra we Wuježku. Tydžeń pozdžišo, na chórowym koncerće Serbskeho ludoweho ansambla w Bukečanskej cyrkwi, namaka chorhoj swoje stare městno mjez młodžinskimi chorhojemi. Rjad přitornych so za chorhoj zajimowaše a so chwalobnje wupraji. Na lětušim nazymskim koncerće w Bukecach, dnja 17. nowembra, so wona wopytowarjam koncerta předstaji. Chorhoj ma so wužiwać we wobłuku cyrkwe, ale tež wustajić w Bukečanskim muzeju. Naše serbske stawizny su njezdělomne wot stawiznow wsy a cyrkwe.

Maće dalše plany wobnowjenja serbskich kulturnych pomnikow?

Tuta akcija pohnuje nas, dale na tutym polu džělać, nadawkow budže zawěsće dosć. Prašała so **T.M.**

Na serbskej nutrności sobotu, 15. septembra, na Dejkec/Pawlikec statoku we Wuježku poswjeći sup. Malink po originalu z lěta 1879 zhotowjenu serbsku chorhoj Wadečanskeje a Trjebjeńčanskeje młodžiny.

Foće: T. Bejmakowa

Powěšće

Klětno. We wobłuku festiwala transNATURALE, kotryž wotmě so wot 31. awgusta do 2. septembra nad Bjerwaldskim jězorem, wuhotowa fotograf Jürgen Mačij z Budyšina wustajeńcu w patronatnej loži Klětnjanskeje cyrkwy. Pokazachu so fota wo wuhlowych jamach kaž tež wo boju Klětnjanow přečiwo wotbagrowanju swojeje wsy w času přewróta 1989/90.

Budyšin. Na serbskich kemšach přerju nje-dželu septembra w Tuchorskej cyrkwi bu Simon Philips z Budyšina wukřčeny. Samsny kónc tydźenja zastupi hólć do 1. šulskeho lětnika.

Wóslink. Z nowym šulskim lětom je so we Wóslinku ewangelska srjedźna šula zaožila. Nošer je Ewangelske šulske towarstwo, kotrež nawjeduje zapósłanc zwjazkowego sejma Henry Nitzsche z Wóslinka. Jako direktorka skutkuje Liane Grötschel. Šula wjedže so jednočarowje z 25 dźěćimi na lětnik. Wjetšina šulerjow pochadza z gmejnow Wóslink a Njedźichow. Kóždě dźěćo płaći na měsac 56 eurow šulskich pjenjenz.

Wětošow. Na Dnju wotewrjeneho pomika, 9. septembra, swjećeše něhdže 50 serbskich, němskich a pólskich kemšerjow hromadže z fararjom n. w. Klausom Lischewskim a předarjom Jurom Frahnowom dwurěčne kemše we Wětošowskej Serbskej cyrkwi.

Serbin. W texaskim Serbinje woswjećachu potomnicy Serbow 23. septembra 19. Wendish Fest. Swjedzeń zahaji so z jendźelskimi a z němskimi kemšemi, kotrež swjećeše farar Roland Ziegler z teologiskeho seminara Concordia w Fort Wayne, Indiana. Popołdński program wuhotowa hudźbna skupina „The Taylor Czech Chorus“. W léće 1968 založena skupina wobsteji z měšaneho chóra 25 spěwarkow a spěwarjow a pječ hudźbnikow a wěnuje so hajenju českeho hudźbného namrěwstwa w Texasu.

Łaz. Po štyriletnym prócowanju wo zaručenje financow zahaja so spočatk oktobra twarske dźěła na Łazowskej cyrkwi. Planowane je, hač

do kónca měrca škody na kózlach zwuporjedić a třechu znowa zakryć. Njetopyrjow dla, kotrež hnědza w lětnim času na łubi cyrkwy, maja zo nuzne dźěła w zymskim času přewjesć. Twarske dźěła we wysokosći někak 325 000 eurow so nimo swójskich srědkow Łazowskeje wosady přez krajinu cyrkwe, pomnikoškit a wšelake založby pjenježnje podpěruja.

Dary

W awgusće je so darilo za Serbske ewangelske towarstwo 80 eurow a za Pomhaj Bóh 34 eurow, 20 eurow, 12 eurow a 7 eurow. Bóh žohnuj dary a darcelow.

Spominamy

Po Racec swójbje je w Zemicach-Tumicach dróha pomjenowana. Foto: T. Malinkowa

Před 350 lěty, 1. oktobra 1657, narodži so w Zemicach farar **Michał Raca**. Jeho nan Matej Raca pochadžeše z Madžarskeje. Wěry dla – tehdy tam ewangelskich surowje přesćehowachu – bě domizna a wjetši dźěl swójeho zamóženja wopušćit a do Łužicy přišoť. W Zemicach pola Biskopice bě sej swobodne kubło kupił a so tam jako bur a młynk zasydliť. Založił bě z tym nahladnu Łužisku swójbju, z kotrejež wuńdžechu wjacori serbscy duchowni a kotraž je džensa hišće pod němskim mjenom Rätze šěroko rozhažkowana we wsach tamnišje wokoliny znata. Racec nan da třoch swóich synow na duchownych wukublać. Wšitcy tři wopytachu wjerchowsku šulu St. Afra w Mišnje a studowachu w Lipsku. Starši syn Jan (1652–1719) bu z fararjom w Palowje, srjedźny syn Matej (1655–1714) w Kotecach a Schwepnitzu. Młódsi syn Michał skutkowaše najprjedy tři lěta, wot 1687 do 1690, we Wochozach. Tam so 1689 woženi z Hanu Margarethu Frencelec, džowku znateho fararja Michała Frencela w Budestecach. 1690 powoła jeho Budyska měšćanska rada na tehdy nowozaložene město diakona Michałskeje wosady w Budyšinje. Tute zastojnstwo wukonješe štyrceći lět ze wšej swěru. W službje – při nutrnosći w Budyskej syrotowni – jeho Boža ručka zaja, na což wón štyri dny pozdžišo, 18. nowembra 1730, w starobje 73 lět zemřě. Michał Raca słuša k wuznamnym mužam zažneho serbskeho pisowstwa, kotřiž runachu ze swóim přeložowarskim dźěłom Božemu słowu w mačersčinje puć do serbskich domow a wutrobow. Wón bě sobustaw komisije, kotraž wuda w nadawku wyšnosće 1693 Mały katechizm, 1695 scénske knihi, 1696 agendu a 1703 psalmy Dawida w serbskej rěči.

T.M.

Přeprašujemy

- 07.10. 18. njedźela po swjatej Trojicy**
10.00 kemše w Budyšinje w Tuchorskej z kemšemi za dźěć (sup. Malink)
- 10.10. srjeda**
14.00 wosadne popołdnje pola Kowarjec we Wužežku pola Wósporka (sup. Malink)
- 13.10. sobota**
14.00 kemše z Božim wotkazanjom we Wojerecach (sup. Malink), po tym zetkanje w Lutherowym domje
- 14.10. 19. njedźela po swjatej Trojicy**
12.00 nutrnosć w serbskim rozhlósu (sup. Malink)
14.00 kemše w Njeswaćidle z wosadnym popołdnjom (sup. Malink)
- 23.10. wutora**
19.30 bibliiski kruh w Budyšinje na Michałskej farje
- 28.10. 21. njedźela po swjatej Trojicy**
14.00 jubilejna namša w Dešnje
- 31.10. reformaciski swjedzeń**
12.00 nutrnosć w serbskim rozhlósu (farar dr. Buliš)
14.00 hłowna zhromadźizna Serbskeho ewangelskeho towarstwa w Budyšinku
18.00 kemše k znowaposwjećanju Michałskeje cyrkwy w Budyšinje ze serbskim podžěłom
- 04.11. 22. njedźela po swjatej Trojicy**
09.00 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej ze serbskim podžěłom a z kemšemi za dźěć (přěduje sakski biskop n. w. Volker Krefš)
- 10.11. sobota**
14.30 wosadne popołdnje w Bukecach

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamołwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethow/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 0 35 91/60 07 11, e-mail: PomhajBöh@gmx.de)
Čiše: MAXROI Graphics GmbH, Zhorjelc
Postvertriebsnummer: F 13145
Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625 Bautzen
Přinoški a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Konto-Nr. 1 000 083 167, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 855 500 00
Pomhaj Bóh wuchadza měsacnje. Spěchuje so wot Založby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.
Lětny abonement płaći 8 eurow.